

R E D E G Ø R E L S E

Bilag til regulativ for

Spegerborgrenden m. tilløb

Kommunevandløb nr. 1

Skælskør Kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. INDLEDNING	3
2. PLANMATERIALE	5
2.1 Recipientkvalitetsplanen	5
2.2 Anden regionplanlægning	6
3. OPLANDETS OG VANDLØBETS NUVÆRENDE TILSTAND ..	7
4. DATAGRUNDLAG OG DATABEHANDLING	8
4.1 Opmåling	8
4.2 Oplandsafstrømning og tilledninger	8
5. FASTSÆTTELSE AF REGULATIVMÆSSIG VANDFØRINGS- EVNE VED TEORETISK SKIKKELSE	10
6. KONSEKVENSER AF REGULATIVREVISIONEN	11
6.1 Afvandingsmæssige konsekvenser	11
6.2 Miljømæssige konsekvenser	11
7. HENSIGTSERKLÆRINGER FOR VANDLØBET	12
7.1 Etablering af beskygning	12
7.2 Frilægning af rørlagte strækninger	12
7.3 Opfølgning	12

1. INDLEDNING

Ifølge Miljøstyrelsens bekendtgørelse af 15. februar 1985 skal vandløbsregulativer udarbejdet efter vandløbsloven ledsages af en redegørelse, der beskriver de forhold, der har haft betydning for regulativets udarbejdelse. Der skal desuden redegøres for konsekvenserne af regulativets bestemmelser.

Vandløbsloven:

Den nye vandløbslov - lov nr. 302 af 9. juni 1982 om vandløb - indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne skal ske under hensyntagen til de miljømæssige interesser i vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1, hvor det er anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, miljøhensyn, vandindvinding, fiskeri, jagt etc. - således at alle interesser så vidt muligt tilgodeses.

Regionplan:

Grundlaget for denne afvejning, og hermed for ændringerne i regulativet, er blandt andet indeholdt i Regionplan 1993 - 2004 for Vestsjællands amt.

Regionplanen er amtets overordnede plan, som angiver retningslinierne for udviklingen i området.

De enkelte områder med betydning for vandløbene er uddybet i følgende planer:

- Recipientkvalitetsplan 1984 for Vestsjællands Amtskommune
- registrering af vandløb efter naturbeskyttelseslovens § 3. (tidl. § 43 i naturfredningsloven)
- Skælskør kommunes spildevandsplan 1993 - 2004.

Disse planer samt vandløbsloven - med tilhørende bekendtgørelse og cirkulærer vedrørende regulativer for offentlige vandløb - danner baggrund for de forhold, der skal tilgodeses ved revisionen af vandløbsregulativerne.

2. PLANMATERIALE

2.1 Recipientkvalitetsplanen

I henhold til Miljøbeskyttelsesloven af 1983 har amtsrådet i Vestsjællands amt udarbejdet en recipientkvalitetsplan.

I recipientkvalitetsplanen er målsætningerne for vandløbene i amtet fastlagt.

For at målsætningerne kan opfyldes, må vandløbsvedligeholdelsen udføres sådan, at den understøtter de stillede målsætninger.

Målsætningssystemet:

	Målsætning	Beskrivelse
Skærpet målsætning	A Særligt naturvidenskabeligt interesseområde	Vandløb, hvor særlige naturelementer ønskes beskyttet
Generel målsætning	B1 Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk	Vandløb, der skal kunne anvendes som gydeområde og opvækstområde for yngel af ørred og andre laksefisk
	B2 Laksefiskevand	Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ørred og andre laksefisk
	B3 Karpesfiskevand	Vandløb, der skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpesfisk
Lempet målsætning	C, D, E, F (undertiden andre benævnelser: C1, C2..) Vandløb, der skal anvendes til afledning af vand, evt. væsentligt påvirket af: - spildevand - grundvandsindvinding - fysiske indgreb - okker	

Spegerborgrenden m. tilløb er på de åbne strækninger i henhold til Vestsjællands amts recipientkvalitetsplan 1984 målsat som D.

De generelle krav til vandløbskvaliteten for vandløb med denne målsætning er anført i det følgende:

D. Påvirket af spildevand

Vandløb med denne målsætning tillades påvirket af spildevand i en grad, så der ikke kan opretholdes et alsidigt dyre- og planteliv.

Forureningsgraden må generelt ikke være dårligere end F° III.

Recipientkvalitetskravet for Spegerborgrenden m. tilløb er i henhold til recipientkvalitetsplanen fastsat til forureningsgrad F° III.

2.2 Anden regionplanlægning

- Spegerborgrenden m. tilløb's opland er i skovrejsningsplanen målsat som byområde/sommerhusområde.
- I regionplanen er de omkringliggende arealer målsat som byområde, da arealet er egnet til bebyggelse og derfor indgår som område, hvor Skælskør Kommune kan udvikle byzone.
- Området er forbundet med gode vandindvindingsmuligheder til markvanding.

Spegerborgrenden m. tilløb er på de åbne strækninger desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

3. OPLANDETS OG VANDLØBETS NUVÆRENDE TILSTAND

Anvendelsen af Spegerborgrenden m. tilløb's opland er i vid udstrækning præget af landbrug og bymæssig bebyggelse.

Ca. $\frac{1}{3}$ af vandløbet er rørlagt.

Spegerborgrenden m. tilløb er reguleret i hele forløbet, og den fysiske variation i vandløbet er temmelig dårlig.

Spegerborgrenden's faldforhold er på strækningerne st. 0 - st. 652, st. 669 - st. 728, st. 756 - st. 923, st. 955 - st. 1171, st. 1204 - st. 1497 og st. 3823 - st. 4045 ringe ($< 1 \text{ ‰}$).

På strækningerne st. 728 - st. 756, st. 923 - st. 948, st. 1497 - st. 2091, st. 2232 - st. 2773 og st. 3496 - st. 3823 er faldforholdene jævne (1 - 5 ‰).

På strækningerne st. 652 - st. 669, st. 948 - st. 955, st. 1171 - st. 1204, st. 2091 - st. 2232 og st. 2773 - st. 3496 er faldforholdene kraftige ($> 5 \text{ ‰}$).

Tilløb nr. 1's faldforhold er på hele strækningen kraftige (ca. 8 ‰).

Dyre- og plantelivet i vandløbet er temmelig begrænset som følge af de dårlige fysiske forhold og vandkvaliteten.

Som helhed lever vandløbet i sin nuværende tilstand op til de krav, der svarer til en D-målsætning.

4. DATAGRUNDLAG OG DATABEHANDLING

4.1 Opmåling

Spegerborgrenden m. tilløb har, i forbindelse med omlægning af den sydlige omfartsvej i Skælskør by i 1993, været igennem et større reguleringsprojekt.

I den forbindelse blev vandløbet opmålt ved nivellement af Hedeselskabets distriktskontor i Slagelse. Opmålingen var med til at danne grundlag for det udarbejdede reguleringsprojekt.

4.2 Oplandsafstrømning og tilledninger

I redegørelsen vedrørende regulering af Spegerborgrenden m. tilløb er der foretaget en hydraulisk konsekvensvurdering.

I den sammenhæng er der foretaget vandspejlsberegninger, med en punkttiledning på 1500 l/s i station 1497, hvilket giver et vandspejlsforløb, der fylder vandløbet op og derfor udtrykker det mest optimale sammenligningsgrundlag.

Følgende forhold vedrørende tilledninger til vandløbet er fundet i Skælskør Kommunes spildevandsplan 1993-2004:

udløbsnr.	regnvandstilledning l/s
S1A	50
S5	540
S6	630
S19	470
S20	90
S21	220
S22	370
S23	1100
S24	80
S25	520
S28	110
H1A	300
H1B	280

De maksimale regnvandstilledninger er urealistiske i forhold til de eksisterende vandløbsprofiler.

De angivne regnvandstilledning er ikke et mål for den maksimale udledning af regnvand, men bør betragtes som en retningsgivende størrelse, idet der ikke er indregnet forsinkelse som følge af store afløbstider eller eventuelle regnvandsbassiner.

5. FASTSÆTTELSE AF REGULATIVMÆSSIG VANDFØRINGSEVNE VED TEORETISK SKIKKELSE

Af hensyn til de miljømæssige forhold er der i regulativet fastsat krav til vandløbets vandføringsevne, og ikke som tidligere til dets skikkelse.

Vandløbets regulativmæssige vandføringsevne er beskrevet ved en teoretisk vandløbsskikkelse, manningtallet og en punkttilledning i Tilløb nr. 1's st. 0.

Den regulativmæssige vandføringsevne defineres som det vandspejlsforløb, der beregningsmæssigt optræder i den teoretiske skikkelse ved det angivne manningtal; nemlig ét vandspejlsforløb ved en punkttilledning på 1500 l/s..

Da det er vandløbets vandføringsevne der skal overholdes, kan vandløbet principielt set antage en vilkårlig skikkelse, så længe vandspejlsforløbet ved den angivne punkttilledning overholdes.

I regulativet er der indbygget mulighed for en vandspejlsstigning på ca. 10 centimeter, før der skal iværksættes oprensning.

Ved fastsættelsen af vandløbets teoretiske skikkelse er der taget udgangspunkt i de projekterede dimensioner i forbindelse med reguleringen af Spegerborgrenden m. tilløb i 1993.

Den teoretiske skikkelse er beskrevet som et enkeltprofil, som skitseret i regulativets afsnit 3.

Tværprofiler af den regulativmæssige teoretiske skikkelse samt længdeprofil med beregnet vandspejlsforløb for den teoretiske skikkelse kan ses i den udarbejdede redegørelse vedrørende regulering af Spegerborgrenden m. tilløb.

6. KONSEKVENSER AF REGULATIVREVISIONEN

6.1 Afvandingsmæssige konsekvenser

Det fremgår af redegørelsen vedrørende regulering af Spegerborgrenden m. tilløb, at omlægningen af vandløbet ingen steder gav en vandføringsevneforringelse i forhold til opmålingen af 1993.

Det skal nævnes, at broen i Spegerborgrenden´s st. 3823 - 3835 beregningsmæssigt giver anledning til væsentlige opstuvninger og risiko for oversvømmelser og denne foreslås derfor udskiftet

En nærmere beskrivelse af de afvandingsmæssige konsekvenser findes i redegørelsen vedrørende Skælskør Kommune´s regulering af Spegerborgrenden m. tilløb 1993.

6.2 Miljømæssige konsekvenser

Med miljøvenlig vedligeholdelse, udført på basis af kravet til vandløbets vandføringsevne, er der skabt mulighed for en forbedring af de fysiske forhold i vandløbet og dermed for faunaens livsbetingelser.

Vandløbet bliver ikke længere fastlåst i en bestemt skikkelse, men kan ved naturlige processer udvikle en større variation og en mere formstabil morfologi.

Regulativets bestemmelser om en dyrkningsfri bredzone på mindst 2 meter og de begrænsede krav til kantslåning vil nedbringe sediment- og næringsstoftilførslen til vandløbet, og planternes skyggegivende effekt vil desuden beskytte mod høje vandtemperaturer i sommermånederne, til gavn for vandløbsfaunaen.

7. HENSIGTSERKLÆRINGER FOR VANDLØBET

7.1 Etablering af beskygning

For at begrænse grødevæksten og sænke sommertemperaturen i vandløbet ønskes dette beskygget af brink- og kantvegetationen samt af træer og buske, der befinder sig i vandløbets profil og op til 2 meter fra kronekanten.

De skyggegivende urter samt eksisterende træer og buske skal derfor bevares.

Hvis den nuværende vegetation ikke beskygger 60 - 70 % af vandløbet, er det Skælskør kommunes hensigt, at en sådan vegetation skal have lov til at etablere sig eller skal kunne etableres ved plantning af træer og buske. Eventuel plantning skal ske under hensyntagen til de i området naturligt forekommende træer og buske, samt til de landskabelige interesser.

7.2 Frilægning af rørlagte strækninger

Af hensyn til miljøet er det Skælskør Kommunes hensigt at frilægge rørlagte strækninger til åbent vandløb, hvor og når dette er muligt.

7.3 Opfølgning

De ovenstående forhold og hensigter vil løbende blive vurderet og eventuelt udført under hensyntagen til vandløbets egen udvikling.

Ved revisionen af nærværende regulativ i 2001 foretages en vurdering af behovet for gennemførelse af foranstaltningerne, hvor disse ikke er gennemført.